

Factors Affecting the Quality of Integrated Financial Reporting and Internal Control of Active Companies on the Tehran Stock Exchange

Nabi Omidi*, Hadi Meftahi**

Research Paper

Abstract

Purpose: Traditional reporting frameworks typically focus solely on historical financial information, which is one of the main reasons they are considered unsuitable for reporting on today's public institutions that operate with modern and multidimensional structures. Integrated reporting, by contrast, provides a comprehensive approach by combining all pertinent information related to an organization's strategy, various risks, monitoring processes, social and environmental impacts, and financial results. This ultimately leads to the creation of a coherent set of reports characterized by simplicity and transparency. The Tehran Stock Exchange and Securities Organization has adopted the integrated reporting method; however, it has not yet mandated its implementation as a compulsory requirement for listed companies. The primary objective of this research is to identify and formulate the factors that significantly impact the quality of integrated financial reporting for companies actively trading on the Tehran Stock Exchange, taking into account the critical importance of this reporting method in influencing stakeholder decision-making processes.

Method: This research is designed as a quantitative study that is applied in nature and conducted in the form of a survey with respect to data collection. SPSS software was utilized to conduct detailed data analysis, while LISREL

Received: 2024. June. 09 Accepted: 2024. October. 08.

* Associate Prof., Department of Management, Payame Noor University (PNU), Tehran, Iran (Corresponding Author). Email: nabiomidi@pnu.ac.ir

** Assistant Prof., Department of Management, Payame Noor University (PNU), Tehran, Iran. Email: meftahi.h@pnu.ac.ir

software was specifically employed for the purpose of performing factor analysis, which is of an exploratory nature. The research population consisted of 280 faculty members and professors specializing in financial management and accounting from Tehran universities, as well as stock exchange experts, professionals from financial and auditing institutions located in Tehran Province, and financial managers and accountants working for companies listed on the Tehran Stock Exchange. Using Cochran's formula, a minimum sample size of 162 individuals was determined; however, to account for the possibility that not all distributed questionnaires would be returned, a total of 183 questionnaires were distributed. The fundamental aim of using factor analysis in this research is to condense the number of variables into a more limited set of underlying factors that indirectly influence the main variable under study. Consequently, this analytical method has been utilized to systematically analyze the collected data and effectively reduce the number of variables.

Findings: Management factors, with a total factor load of 6.039; legal and regulatory factors, with a total factor load of 3.127; organizational and strategic factors, with a total factor load of 3.038; cultural and social factors, with a total factor load of 2.961; and factors related to market structure, with a total factor load of 2.415, were respectively identified as the most significant factors.

Conclusion: From the selected sample group, 168 individuals ultimately responded to the distributed questionnaires, and their responses were comprehensively analyzed as part of the research data. Based on extensive studies conducted in relation to the research topic, in addition to results derived from other related research, scholarly articles, projects, and the findings from the administered questionnaire, a total of 41 initial variables were identified. Following further in-depth investigation and consultations with subject matter experts, 11 additional variables were identified and incorporated, resulting in a final set of 30 variables deemed to be effective factors influencing the quality of integrated financial reporting and internal control among listed companies. After conducting factor analysis, the Kaiser criterion was applied to determine the appropriate number of factors. According to this criterion, five factors with characteristic values greater than 1 were deemed extractable. These factors collectively explained 91.4% of the total variance in the variables.

Keywords: Exchange, Integrated Financial Reporting, Internal Control, Reporting Quality

عوامل موثر بر کیفیت گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی شرکت‌های فعال در بورس اوراق بهادار تهران

نبی امید*، هادی مفتاحی**

مقاله پژوهشی

چکیده

هدف: چارچوب‌های گزارشگری سنتی، صرفاً بر روی اطلاعات مالی تاریخی تمرکز دارند به همین دلیل برای گزارشگری نهادهای عمومی امروزی با ساختارهای مدرن و چند بعدی مناسب نیستند. گزارشگری یکپارچه، تمام اطلاعات مربوط به استراتژی سازمان، ریسک‌ها، فرآیندهای نظارت، تأثیرات اجتماعی و محیطی و نتایج مالی را تلفیق می‌کند و در نهایت منجر به ایجاد یک مجموعه منسجم در عین سادگی و شفافیت می‌گردد. سازمان بورس اوراق بهادار تهران شیوه گزارشگری یکپارچه را پذیرفته، اما الزامی به اجرای آن برای شرکت‌های بورسی تعیین نکرده است. هدف از انجام این پژوهش شناسایی و تدوین عوامل موثر بر کیفیت این نوع از گزارشگری برای شرکت‌های فعال در بورس اوراق بهادار تهران با توجه به اهمیت و جایگاه گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی بر تصمیم‌گیری ذی‌نفعان است.

روش: این پژوهش کمی و ماهیت و هدف آن کاربردی و از نظر گردآوری داده‌ها نیز پیمایشی می‌باشد. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و از نرم‌افزار LISREL برای تحلیل عاملی (از نوع اکتشافی) استفاده شد. جامعه آماری تحقیق شامل ۲۸۰ نفر از اعضای هیئت علمی و اساتید مدیریت مالی و حسابداری دانشگاه‌های تهران، کارشناسان بورس اوراق بهادار و نهادهای مالی و حسابداری

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۳/۲۰، تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۸/۰۱

* دانشیار، گروه مدیریت، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

** استادیار، گروه مدیریت، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

E-Mail: nabiomidi@pnu.ac.ir

E-Mail: meftahi.h@pnu.ac.ir

مستقر در استان تهران و مدیران مالی و حساب‌دراى شرکت‌هاى بورس اوراق بهادار تهران بودند که ایمیل و راه ارتباطی با آنها برای ارسال پرسشنامه از طریق سایت‌هاى رسمی ذی‌ربط مشخص گردیده بود. بر اساس فرمول کوکران حداقل نمونه ۱۶۲ نفر تعیین گردید و از آن‌جا که امکان داشت تمام پرسشنامه‌هاى ارسالی دریافت نگردد، ۱۸۳ پرسشنامه ارسال گردید. از آن‌جا که اساسی‌ترین کاربرد تحلیل عاملی، کاهش تعداد متغیرها به عوامل محدودتری است که معمولاً به صورت غیرمستقیم در متغیر اصلی مؤثرند؛ بنابراین، در این تحقیق نیز برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و کاهش تعداد متغیرها از این روش استفاده شده است.

یافته‌ها: از مجموع نمونه انتخاب‌شده، تعداد ۱۶۸ نفر به پرسشنامه‌ها به صورت کامل پاسخ دادند که در تحلیل داده‌هاى پژوهشی مورد استفاده قرار گرفت، بر این اساس نتایج به دست آمده از پرسشنامه‌ها، ۴۱ متغیر شناسایی شد که بعد از بررسی بیشتر و مشورت با نخبگان، ۱۱ متغیر به نوعی جزئی از سایر متغیرها به شمار می‌رفت؛ لذا در شمولیت آن متغیر قرار گرفتند. بنابراین ۳۰ متغیر به عنوان عوامل مؤثر بر کیفیت گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی شرکت‌هاى بورسی شناسایی شد. پس از به کار بردن تحلیل عاملی، برای تعیین تعداد عوامل از روش کیسز استفاده شد.

نتیجه‌گیری: عوامل مدیریتی با مجموع بار عاملی ۶,۰۳۹؛ عوامل قانونی و حقوقی با مجموع بار عاملی ۳,۱۲۷؛ عوامل سازمانی و راهبردی با مجموع بار عاملی ۳,۰۳۸؛ عوامل فرهنگی و اجتماعی با مجموع بار عاملی ۲,۹۶۱ و عوامل مربوط به ساختار بازار با مجموع بار عاملی ۲,۴۱۵ به ترتیب به عنوان مهم‌ترین عوامل مؤثر بر کیفیت گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی شرکت‌هاى بورسی در ایران شناسایی شدند.

کلیدواژه‌ها: بورس، کنترل داخلی، کیفیت گزارشگری، گزارشگری یکپارچه مالی

۱. مقدمه

نقش شرکت‌ها از حداکثرسازی سود، به خلق ارزش برای سهامدار و در سال‌های اخیر به حمایت از منافع تمامی ذی‌نفعان تکامل پیدا کرده است. شرکت‌ها، نهادها و موسسات مالی و سرمایه‌گذاری امروزه از جانب قانون‌گذاران، تنظیم‌کنندگان مقررات، اجتماع سرمایه‌گذارها، سهامداران و ذی‌نفعان متعدّدشان با بررسی موشکافانه و داده‌پایه‌ای برای تمرکز بر عملکردشان مواجه هستند (فرث و وانگ^۱، ۲۰۱۲). افشاهای شرکتی، چه به اجبار و چه داوطلبانه ستون فقرات بازارهای مالی در سطح جهان هستند. گزارشگری شرکتی فرآیندی است که در آن شرکت‌ها، اطلاعات مالی و غیر مالی الزامی و داوطلبانه خود را درباره پنج حوزه اقتصادی (E)، حاکمیتی (G)، اجتماعی (S)، اخلاقی (E) و زیست‌محیطی (E) به اختصار EGSEE^۲ برای تمام ذی‌نفعان افشا می‌کنند. با این فرض که مقصود از گزارشگری شرکتی اشاعه و افشا اطلاعات با کیفیت مالی و غیرمالی با توجه به ابعاد پنجگانه EGSEE عملکرد پایداری است، جهت توانمندسازی ذی‌نفعان شرکتی برای اتخاذ تصمیمات صحیح، شرکت‌ها باید ابعاد پنجگانه مذکور را در یک گزارش یکپارچه سازند. بسیاری از تنظیم‌کنندگان مقررات و استانداردها گزاران از جمله انجمن استاندارد حسابداری پایداری (SASB)، طرح گزارشگری جهانی (GRI)، شورای بین‌المللی گزارشگری یکپارچه (IIRC) راهنمایی‌های را برای گزارشگری و اطمینان‌بخشی یکپارچه پیشنهاد و ترویج می‌کنند. در حال حاضر برای گزارشگری یکپارچه راهنمایی اجباری خاصی وجود ندارد (ماکونچی^۳، ۲۰۱۷).

با این حال راهنمایی‌های داوطلبانه‌ای شامل چارچوب‌های گزارشگری که طرح گزارشگری جهانی آن را انتشار داده است و نیز چارچوب گزارشگری به هم‌پیوسته (CRF) در دسترس است. محدودیت‌های صورت‌های مالی از جمله مربوط نبودن و عدم ارائه و افشاء کامل دارایی‌ها خصوصاً دارایی‌های نامشهود، عملکرد اجتماعی و پایداری شرکت‌ها، باعث ایجاد نگرانی برای استفاده‌کنندگان این گزارش‌ها گردید، به نحوی که با آغاز دهه ۹۰ میلادی مباحث مربوط به ارائه گزارش‌های مسئولیت اجتماعی مطرح گردید و هر شرکتی فعالیت‌های اجتماعی خود را گزارش می‌نمود این گزارش به صورت چارچوب استاندارد تعیین شده نبود و بر اساس چارچوب و سلیقه هر شرکت تهیه می‌گردید. با تقاضای ذی‌نفعان برای افشاهای مرتبط‌تر، خواست تنظیم‌کنندگان مقررات مبنی بر گزارش‌های یکپارچه همه‌جانبه‌تر، معیارها و عملکرد شرکت‌ها و سازمان‌ها، گزارشگری و اطمینان‌بخشی نیز دچار تحول خواهد شد. بهترین کاربردهای پایداری کسب‌وکار، شرکت‌ها را تشویق به مسئول و پاسخگو بودن نسبت به فعالیت‌ها و امور مربوط به خط‌مشی‌های اساسی چندگانه، می‌کنند. شهروند شرکتی، حساب‌دهی شرکتی، مسئولیت اجتماعی شرکتی از جمله

¹ Firth and Wong

² Economic, governance, Social, Ethical, and Environmental (EGSEE)

³ Makonchi

مواردی هستند که جهت مسئولیت و حساب‌دهی شرکت‌ها برای ذی‌نفعان متعدد شرکت‌ها، به کارگرفته می‌شوند. توجه گسترده‌تر و روزافزون به مسئولیت شرکتی، نیازمند پاسخگویی شرکتی بیشتر، شفافیت، افشاهای گزارشگری ارتقا یافته و الزاماتی برای خط‌مشی‌های اساسی است (لی^۱ و همکاران، ۲۰۱۰). گزارشگری یکپارچه در کنار شکل‌های سنتی سرمایه مالی و تولیدی، در پی شناساندن محرک‌های ارزش در پیوند با سرمایه انسانی، معنوی، طبیعی و اجتماعی بوده و تلاش می‌کند اطلاعات را به صورت طبقه‌بندی و بایگانی‌های مقرراتی به سرمایه‌گذاران ارائه کند (دویل و مک وی^۲، ۲۰۰۷) بر همین اساس و باتوجه به نقش و کارکردهای گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی، در این پژوهش تلاش شده است به شناسایی عوامل تاثیرگذار برای ارتقا کیفیت گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی شرکت‌های بورسی پرداخته شود.

در مطالعات، تحقیقات و پژوهش‌های قبلی به بررسی پیامدها، نحوه تهیه و سطوح تصمیم‌گیری و تاثیر گزارشگری یکپارچه بر سایر متغیرها بحث شده است، همچنین تعدادی از مطالعات پیشین، عوامل کلی (مقوله‌ها) را بررسی کرده و تعدادی دیگر به مفاهیم یا شاخص‌های گزارشگری مالی پرداخته‌اند. از این‌رو، فقدان الگویی که دربرگیرنده جامع عوامل اثرگذار بر کیفیت گزارشگری مالی با دسته‌بندی مشخص و ذکر شاخص‌ها (کدها) باشد، محقق را برآن داشت تا ضمن در نظر گرفتن گزارشگری یکپارچه به همراه کنترل‌های داخلی و همچنین ابعاد مذکور در تحقیقات پیشین، با جمع‌بندی، ترکیب و دسته‌بندی مقوله‌ها و مفاهیم به مدیران و کارشناسان این حوزه کمک کند تا نگاهی جامع‌تر نسبت به گزارشگری مالی و کنترل یکپارچه جهت حفظ منافع ذی‌نفعان داشته باشند. از نظر ارائه دیدی جامع و منسجم در مورد عوامل موثر بر کیفیت گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی در شرکت‌های بورسی مطالعه خاصی صورت نگرفته است و این پژوهش از این لحاظ و همچنین استفاده از ترکیبی تخصصی و کاملاً مرتبط با موضوع در جامعه و نمونه پژوهشی دارای نوآوری می‌باشد.

۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

گزارشگری در بخش عمومی امروزه به نقطه‌ای رسیده که دیگر محدود به ادای مسئولیت در خصوص گزارش چند رخداد صرفاً مالی در صورت‌های مالی نیست و به دیگر جنبه‌های مدیریت عمومی همچون عملکرد، پایداری، گزارشگری محیطی و اجتماعی گسترده شده است. به همین دلیل مدیران بخش عمومی در جستجوی چارچوب‌ها و مدل‌هایی هستند که آن‌ها را در تصمیم‌گیری در خصوص تخصیص بهینه منابع به‌گونه‌ای مؤثر یاری رساند و با ایجاد اطمینان در ذی‌نفعان مبنی بر خلق ارزش در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت، مسئولیت پاسخگویی را به‌گونه‌ای مطلوب

¹ Li

² Doyle and McVay

برآورده سازند (اکلز^۱ و همکاران، ۲۰۱۹). چارچوب‌های گزارشگری سنتی، صرفاً بر روی اطلاعات مالی تاریخی تمرکز دارند به همین دلیل برای گزارشگری نهادهای عمومی امروزی با ساختارهای مدرن و چندبعدی مناسب نیستند (دیلویت^۲، ۲۰۱۶).

گزارشگری یکپارچه اساس گزارشگری شرکت‌ها را تغییر می‌دهد، اما این تغییر بدون توجه به چارچوب‌های موجود گزارشگری رخ نمی‌دهد. همچنین این نوع گزارشگری ضمن نشان دادن نگرانی‌های مربوط به پیچیدگی و غیراصولی بودن گزارش‌های موجود، به ایجاد چارچوبی مقبول برای گزارشگری محیطی، اجتماعی و راهبردی کمک می‌کند (روباتووم^۳ و لاک^۴، ۲۰۱۹). گزارشگری یکپارچه به‌عنوان جدیدترین تحول گزارشگری، عصر جدیدی از ارائه و ارتباط اطلاعات مالی و غیرمالی و ارزش‌آفرینی ایجاد کرده است. این امر باعث شده پایداری کسب‌وکار و مسئولیت اجتماعی از اهمیت بیشتری برخوردار شود (گیوکی و همکاران، ۱۴۰۲). گزارش صورت وضعیت مالی و کنترل داخلی گزارشگری مالی حیاتی است و چنان‌که به سهام‌داران در اتخاذ تصمیم‌های سرمایه‌گذاری مناسب و تصمیم‌های مربوط به رای دادن یاری می‌کند، آن‌ها را قادر به بکارگیری حقوق مالکیتی خود به شکل آگاهانه کرده و از سهام‌داران در برابر دریافت اطلاعات مالی گمراه‌کننده حمایت می‌کند. شرکت‌های عمومی در ایالات متحده ملزم به چاپ صورت وضعیت‌های حسابرسی شده سالانه خود در کنار گزارش‌های بررسی شده فصلی هستند.

مقصود این دو الزام افشا که مجموعاً به آن‌ها گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی (IFICR^۵) گفته می‌شود، تدارک تسهیلات برای شرکت‌ها به منظور جذب سرمایه‌گذار و تقویت حاشیه رقابتی آن‌ها و حفظ اطمینان به بازارهای سرمایه است. گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی شامل ۱. گزارشگری مدیریت درباره گواهی صورت وضعیت‌های مالی، ۲. گزارشگری مدیریت درباره کنترل داخلی گزارشگری مالی (ICFR^۶)، ۳. اظهارنظر حسابرس مستقل درباره ارائه منصفانه و حقیقی صورت وضعیت‌های مالی، ۴. اظهارنظر حسابرس مستقل درباره اثربخشی ICFR، ۵. بررسی کمیته حسابرسی از صورت وضعیت‌های مالی حسابرسی شده و گزارش‌های مدیریت و نیز حسابرس از کنترل داخلی گزارشگری مالی است (رضایی و دوانی، ۱۳۹۶). از طرفی کنترل‌های داخلی موثر این اطمینان را می‌دهد که واحد تجاری می‌تواند به اهدافش برسد. برای رسیدن به این هدف باید اطمینان حاصل شود که گزارش‌های کنترل داخلی قابل اعتماد هستند که شامل دستیابی کارآمد به قوانین و مقررات و سیاست‌ها و تعهدات شرکت است. طراحی و استقرار مناسب سامانه‌های کنترل داخلی در واحدهای اقتصادی یکی از مهم‌ترین عوامل تحقق اثر بخشی

¹ Eccles

² Deloitte

³ Rowbottom

⁴ Locke

⁵ Integrated Financial and Internal Control Reporting (IFICR)

⁶ Internal Control over Financial Reporting (ICFR)

و کارایی عملیات، ارتقای پاسخگویی و شفافیت مالی، رعایت قوانین و مقررات و کمک به پیشگیری از تقلب و سوء استفاده‌های مالی به شمار می‌رود. از این رو نهادهای حرفه‌ای و قانون‌گذاری کشورهای مختلف به تدوین چارچوب‌ها، بیانیه‌ها و رهنمودهایی در ارتباط با نحوه‌ی استقرار، ارزیابی و گزارشگری کنترل‌های داخلی توسط مدیریت و حسابرسی کنترل داخلی توسط حسابرسان واحدهای اقتصادی پرداخته‌اند (قنبری، ۱۳۹۰). کنترل داخلی فرآیندی است که توسط هیئت مدیره، مدیریت و کارکنان یک سازمان انجام می‌شود تا به اهداف مشخصی در زمینه‌های گزارشگری مالی، عملیاتی و اجرایی دست‌یابند. کنترل داخلی شامل پنج عنصر اصلی است که عبارتند از:

محیط کنترلی: شامل فرهنگ، اخلاق، ساختار، سیاست‌ها و رویه‌هایی است که در یک سازمان برای ایجاد یک محیط مناسب برای کنترل داخلی فراهم می‌شود (اندرسون، هرینگ و پاولیکی^۱، ۲۰۱۲؛ دوپل و مک‌وی، ۲۰۰۷؛ پیستونی، سونگینی و باوانولی^۲، ۲۰۱۸).

ارزیابی ریسک: شامل شناسایی و تحلیل ریسک‌هایی است که ممکن است مانع دستیابی به اهداف گزارشگری مالی شوند و تعیین راهکارهایی برای کاهش یا مدیریت آن‌ها (اسکایف، وینمن و وانگرین^۳، ۲۰۱۳؛ باتاچاریا^۴، ۲۰۱۴).

فعالیت‌های کنترلی: شامل اقدامات و عملیاتی است که برای اجرای سیاست‌ها و رویه‌های کنترل داخلی طراحی و انجام می‌شوند. این فعالیت‌ها می‌توانند شامل کنترل‌های پیشگیرانه، تصحیحی، فیزیکی، اتوماتیک، دستی و جداسازی وظایف باشند (باتاچاریا، ۲۰۱۴).

اطلاعات و ارتباطات: شامل جمع‌آوری، ذخیره، پردازش و انتقال اطلاعات مربوط به کنترل داخلی و گزارشگری مالی به افراد و گروه‌های مرتبط در سطوح مختلف سازمان است. این عنصر به تبادل اطلاعات درون و بیرون سازمان کمک می‌کند (کینث و والس‌تروم^۵، ۲۰۲۱؛ پرچوچی و هوتی^۶، ۲۰۲۲).

پایشگری: شامل بررسی و ارزیابی مداوم یا دوره‌ای عملکرد و کارایی کنترل داخلی و گزارشگری مالی و اصلاح نقص‌ها و نواقص موجود است و این عنصر به اطمینان از به‌روزرسانی و بهبود مستمر کنترل داخلی کمک می‌کند (چن و شن^۷، ۲۰۲۲). شورای بین‌المللی گزارش‌دهی یکپارچه (IIRC)، برای بهبود گزارش‌دهی شرکتی و یکپارچه کردن بهتر اطلاعات مالی و غیرمالی، چارچوبی را ایجاد کرده است که براساس آن اطلاعاتی که اکنون به صورت جداگانه گزارش می‌شود را در یک مجموعه منسجم، ترکیب و ارتباط بین آن‌ها و چگونگی تأثیر آن‌ها بر توانایی شرکت در ایجاد و

¹ Anderson, Herring and Pawlicki

² Pistoni, Songini and Bavagnoli

³ Skaife, Veenman and Wangerin

⁴ Bhattacharyya

⁵ Kainth, and Wahlstrom

⁶ Perjuci and Hoti

⁷ Chen and Shen

نگهداشت ارزش در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت را شرح می‌دهد (اندرسون، هرینگ و پاولیکی، ۲۰۱۲). بر اساس چارچوب گزارشگری یکپارچه منتشرشده، یک گزارش یکپارچه بیان می‌کند که چگونه استراتژی، حاکمیت، عملکرد و چشم‌انداز یک سازمان در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت به خلق ارزش منتهی می‌شوند. مخاطب هدف گزارش یکپارچه، تأمین‌کنندگان سرمایه مالی و صاحبان کنونی و آینده سرمایه هستند. چارچوب گزارشگری یکپارچه به این نکته اشاره می‌کند که یک گزارش یکپارچه باید تمام ذینفعان را متفع نماید. با پیشرفت تکنولوژی و افزایش رقابت، مدیران و ذینفعان به اهمیت گزارشگری پی برده و به دنبال گزارش‌هایی می‌باشند که تصمیم‌گیرندگان را در اتخاذ تصمیم مربوط و به موقع یاری کند.

بارنیو^۱ و همکاران (۲۰۲۱) در مطالعه‌ای نشان دادند که تهیه صورت‌های مالی طبق استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در اتحادیه اروپا منجر به پیش‌بینی دقیق‌تر سود، افزایش پیش‌بینی‌های جسورانه و به‌موقع توسط تحلیل‌گران بازار سرمایه می‌شود و در بازارهای با تعداد بالای معامله‌گر و کشورهایی که استاندارد ملی‌شان تفاوت زیادی با استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی دارد این نتایج تشدید شده است. ایریدیل^۲ و برگ^۳ (۲۰۱۹)، مارون^۴ (۲۰۱۹)، بیتندگ^۵ و همکاران (۲۰۱۷) از جمله پژوهشگرانی هستند که به بررسی تأثیر ویژگی‌های شرکتی بر میزان کیفیت گزارشگری یکپارچه پرداخته‌اند. امانول آتردیس^۶ (۲۰۱۹) به بررسی ارتباط بین سطح کیفیت یکپارچه و ارزیابی بازار یک شرکت می‌پردازد. نتایج پژوهش نشان می‌دهد در زمانی که شرکت‌ها تمایل دارند کیفیت افشا را افزایش دهند با گزارشگری یکپارچه و عملکرد شرکت ارتباط مثبت وجود دارد. منوکچی^۷ (۲۰۱۷) در پژوهشی به بررسی اطلاعات آینده‌نگر در گزارش‌های یکپارچه در ۲۸۲ گزارش ثبت‌شده در وب‌سایت شورای بین‌المللی گزارشگری یکپارچه پرداخت.

نتایج پژوهش نشان داد شرکت‌ها تمایلی به ارائه گزارش‌های یکپارچه اطلاعاتی آینده‌نگر ندارند. همچنین سودآوری و اندازه شرکت با سطح خاصی از اطلاعات آینده‌نگر رابطه آماری معناداری دارند. در عوض میزان ارتباط اطلاعات آینده‌نگر و اهرم مالی بسیار ناچیز است. وندر^۸ (۲۰۱۶) بیان می‌کند که از دیدگاه تئوری نمایندگی، شرکت‌هایی با ویژگی‌های خاص مانند اندازه، ترکیب هیئت‌مدیره به احتمال زیاد مشکل نمایندگی بالاتری دارند و در نتیجه این احتمال وجود دارد که اطلاعات بیشتری را به دلیل مشکل عدم‌تقارن اطلاعاتی افشا کنند. عدم تقارن اطلاعاتی زمانی وجود دارد که مدیران اطلاعاتی در مورد فرصت‌های سرمایه‌گذاری داشته باشند که ارائه‌دهندگان

¹ Barniv

² Eridil

³ Berg

⁴ Maroun

⁵ Btindag

⁶ Emmanuel Iatridis

⁷ Mankoochi

⁸ Wonder

سرمایه از آن بی‌اطلاع باشند. این کمبود اطلاعات کافی به احتمال زیاد مشکل بازار ناکارا یا عدم موفقیت بازار را ایجاد می‌کند. بنابراین فراهم کردن گزارش‌های یکپارچه منجر به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و تأمین‌کنندگان سرمایه می‌شود.

گیوکی و همکاران (۱۴۰۲) در پژوهشی تلاش داشته‌اند مدلی شامل شرایط علی، راهبردها، شرایط بستر، شرایط مداخله‌گر و پیامدهای لازم برای پیاده‌سازی گزارشگری یکپارچه ارائه دهد. مدل ارائه‌شده حاکی از آن است که پیامدهای پیاده‌سازی گزارشگری یکپارچه باعث افزایش ارزش سازمان، ایجاد مسئولیت‌پذیری، ایجاد شفافیت و اعتماد و افزایش جذب سرمایه‌گذار می‌شود.

ابوالفتحی و همکاران (۱۴۰۰) به بررسی پیامدهای اقتصادی کیفیت گزارشگری یکپارچه با توجه به نقش ویژگی‌های شرکت پرداخته‌اند نتایج این پژوهش نشان داده که شاخص‌های اندازه شرکت و فرصت رشد، رابطه مثبت و معناداری بر کیفیت گزارشگری یکپارچه دارد، بین مالکیت نهادی و کیفیت گزارشگری یکپارچه رابطه منفی و معناداری وجود دارد. همچنین رابطه معناداری بین کیفیت حاکمیت شرکتی و گزارشگری یکپارچه یافت نگردید.

کامیابی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهشی با عنوان، تأثیر اطلاعات غیر مالی و اطلاعات گزارشگری یکپارچه بر تصمیم‌گیری، نتیجه گرفته‌اند تصمیم‌گیری مبتنی بر اطلاعات مالی، موجب اتخاذ تصمیمی برای حداکثر کردن منافع سهامداران شده است؛ اما اگر اطلاعات غیر مالی نیز ارائه شود، سرمایه‌گذاران به اتخاذ تصمیمات پایداری تمایل پیدا می‌کنند. در نهایت، انتشار اطلاعات مالی و غیرمالی به صورت سستی نیز تفاوتی با انتشار اطلاعات در گزارشگری یکپارچه ندارد. انتشار اطلاعات غیرمالی برای سرمایه‌گذاران اهمیت چشم‌گیری دارد و ممکن است تصمیمات سرمایه‌گذاران را تغییر دهد، با این حال تفاوتی در چگونگی انتشار این اطلاعات وجود ندارد.

ستایش و مهتری (۱۴۰۰) به تعیین اجزا و مولفه‌های گزارشگری یکپارچه با تأکید بر رویکرد تحلیل عاملی تاییدی پرداخته‌اند. نتیجه مطالعات آن‌ها نشان می‌دهد اهداف، مخاطبان، ویژگی‌های کیفی، قیود و محدودیت‌ها، مسئول تدوین استانداردها، مسئول تهیه و ارائه گزارش، تقبل هزینه‌های گزارش، عناصر و ابعاد گزارش، شکل گزارش، نحوه انتشار گزارش، نوع شرکت‌ها و مسئول اعتباربخشی گزارش، همگی اجزاء مناسبی برای گزارشگری یکپارچه هستند و کلیه مولفه‌های تعیین‌شده برای هر یک از این اجزاء تبیین‌کننده خوبی برای گزارشگری یکپارچه هستند و تنها در رابطه با نحوه انتشار گزارش، انتشار به صورت سستی و کاغذی مولفه مناسبی نمی‌باشد.

توانگر حمزه کلایی و اسکفی اصل (۱۳۹۸) در پژوهش به بررسی ارتباط بین ویژگی‌های کمیته حسابرسی و کیفیت کنترل داخلی پرداخته و همچنین تأثیر تعدیل‌کنندگی قدرت مدیرعامل بر ارتباط آن‌ها را مورد مطالعه قرار داده‌اند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد از بین ویژگی‌های کمیته حسابرسی، تخصص مالی اعضا و اندازه کمیته حسابرسی با کیفیت کنترل داخلی رابطه معنادار دارد

و ویژگی استقلال با متغیر وابسته رابطه معنادار نداشته است. همچنین نتایج نشان داد که قدرت مدیرعامل تنها تأثیر تعدیل کننده بر ارتباط بین اندازه کمیته حسابرسی و کیفیت کنترل داخلی دارد.

۳. روش شناسی پژوهش

این پژوهش کمی و ماهیت و هدف آن کاربردی و از نظر گردآوری داده‌ها نیز پیمایشی می‌باشد. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و از نرم‌افزار LISREL به‌عنوان برای روش تحلیل عاملی (از نوع اکتشافی) استفاده شد. جامعه آماری تحقیق شامل ۲۸۰ نفر از اعضای هیئت علمی و اساتید مدیریت مالی و حسابداری دانشگاه‌های تهران، کارشناسان بورس اوراق بهادار و نهادهای مالی و حسابرسی مستقر در استان تهران و مدیران مالی و حسابداری شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران بودند که ایمیل و راه ارتباطی با آن‌ها برای ارسال پرسشنامه از طریق سایت‌های رسمی ذی‌ربط مشخص گردیده بود. بر اساس فرمول کوکران حداقل نمونه ۱۶۲ نفر تعیین گردید و از آنجا که امکان داشت تمام پرسشنامه‌های ارسالی دریافت نگردد، ۱۸۳ پرسشنامه ارسال گردید. پس از تقسیم جامعه به گروه‌های متجانس، تعداد نمونه نسبت به هر گروه مشخص و سپس با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده یا منظم، تعداد عناصر مورد نیاز از هر گروه انتخاب می‌شود. از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای (نمونه‌گیری گروهی) هنگامی استفاده می‌شود که محقق اطمینان داشته باشد که اعضای جامعه مورد بررسی، از نظر یک سری ویژگی‌ها (صفات) با هم متفاوت باشند. از مجموع نمونه انتخاب شده، تعداد ۱۶۸ نفر به پرسشنامه‌ها به‌صورت کامل پاسخ دادند که در تحلیل داده‌های پژوهشی مورد استفاده قرار گرفت. در جدول (۱) حجم نمونه انتخابی از جوامع مختلف آمده است.

جدول ۱. جوامع پژوهش و حجم نمونه

ردیف	جوامع پژوهش	حجم نمونه
۱	اساتید مدیریت مالی و حسابداری دانشگاه‌های تهران	۴۷
۲	کارشناسان بورس اوراق بهادار و نهادهای مالی و حسابرسی مستقر در استان تهران	۶۴
۳	مدیران مالی و حسابداری شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران	۷۲
	مجموع کل پرسشنامه‌های ارسالی	۱۸۳
	مجموع کل پرسشنامه‌های تکمیل شده دریافتی	۱۶۸

پس از بررسی تحقیقات، مطالعات و طرح‌های پژوهشی مراکز علمی، اجرایی و دانشگاهی به‌منظور به‌کارگیری مناسب ابزار تحقیق، مهم‌ترین متغیرها (گویه‌ها) استخراج شد و سپس پرسشنامه‌ای محقق ساخته با ۵۰ سؤال و با استفاده از طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت تهیه و در اختیار نمونه قرارداد شد (برای اعضای نمونه ارسال پرسشنامه با استفاده از نرم‌افزار Google Docs

انجام شد). به منظور تعیین نرمال بودن توزیع جامعه از آزمون کلموگرف- اسمیرنف استفاده شد. نتایج آزمون در جدول (۲) نشان‌دهنده نرمال بودن جامعه آماری می‌باشد.

جدول ۲. آزمون کلموگرف- اسمیرنف برای تعیین نرمال بودن توزیع جامعه

N	
۱۸۳	Mean
۱,۹۳	Std. Deviation
۰,۸۰۷	Absolute
۰,۳۱۱	Positive
۰,۲۲۸	Negative
۰,۲۹۷-	Kolmogorov- Smirnov
۳,۷۴۵	Asymp. Sig. (2 tailed)
۰,۰۰۰	

برای پایداری گزاره‌های پژوهش، از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد و از روش غربال‌زنی نیز برای اعمال روایی در پرسشنامه استفاده شد. ضریب آلفای کرونباخ تمام گزاره‌ها، مقادیر بیشتر از ۰,۸ داشته‌اند که نشانگر تأیید پایداری پرسشنامه می‌باشد. برای افزایش روایی علاوه بر تأیید آن از طریق غربال‌زنی، روایی صوری پرسشنامه نیز، توسط اساتید مرتبط دانشگاهی بازنگری و تأیید شد. از آنجا که اساسی‌ترین کاربرد تحلیل عاملی، کاهش تعداد متغیرها به عوامل محدودتری است که معمولاً به صورت غیرمستقیم در متغیر اصلی مؤثرند؛ بنابراین، در این تحقیق نیز برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و کاهش تعداد متغیرها از این روش استفاده شده است. باتوجه به مطالعات صورت گرفته در رابطه با موضوع تحقیق و نیز باتوجه به نتایج به دست آمده از سایر تحقیقات، مطالعات، مقالات و طرح‌های پژوهشی و نتایج پرسشنامه، ۴۱ متغیر شناسایی شد که بعد از بررسی بیشتر و مشورت با نخبگان، ۱۱ متغیر به نوعی جزئی از سایر متغیرها به شمار می‌رفت؛ لذا در شمولیت آن متغیر قرار گرفتند.

۴. تحلیل داده‌ها و یافته‌ها

آمار توصیفی پاسخ‌دهندگان

همان‌گونه که اشاره شد، از مجموع ۱۸۳ پرسشنامه ارسالی برای نمونه پژوهش، ۱۶۸ پرسشنامه تکمیل شده دریافت گردید که داده‌های این پرسشنامه در آنالیزهای تحلیلی مورد استفاده قرار گرفتند. ۷۳ درصد از پاسخ‌دهندگان (۱۲۳ نفر) مرد بوده‌اند. بیشترین طبقه سنی مربوط به رده سنی ۴۱ تا ۵۰ سال بوده که شامل ۴۴ درصد از پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه بوده است. از نظر تحصیلات ۶۰ درصد از تکمیل‌کنندگان پرسشنامه دکترا و دانشجوی دکترا، ۲۷ درصد دارای مدرک فوق لیسانس و ۱۳ درصد لیسانس بوده‌اند. ۶۴ درصد پاسخ‌دهندگان با بیشترین فراوانی در شغل خود دارای سابقه کاری ۱۰ تا ۲۰ سال بوده‌اند.

تحلیل عاملی عوامل

پس از جمع‌آوری داده‌ها و وارد کردن آن‌ها در نرم‌افزار SPSS برای بررسی تناسب و کفایت نمونه‌گیری در تحلیل عاملی و همچنین تعیین انسجام درونی داده‌ها از آزمون KMO^۱ و بارتلت^۲ استفاده شد که نتایج آن در جدول (۳) نشان داده شده است.

جدول ۳. آزمون KMO و بارتلت برای بررسی تناسب و کفایت نمونه‌گیری در تحلیل عاملی

اندازه کفایت نمونه‌گیری KMO	
۰,۹۴۷	
۸۵۰۲,۱	ضریب بارتلت
۱,۹۰۱	خی‌دو تقریبی
۰,۰۰۰	sig
۱۹۱	درجه آزادی

در جدول (۳) اندازه کفایت نمونه‌گیری KMO، آزمون مقدار واریانس درون داده‌هاست که می‌تواند به وسیله عوامل تبیین شود. در صورتی که مقدار KMO کمتر از ۰,۵ باشد، داده‌ها برای تحلیل عاملی مناسب نخواهند بود و اگر مقدار آن بین ۰,۵ تا ۰,۶۹ باشد، می‌توان با احتیاط بیشتر به تحلیل عاملی پرداخت؛ اما در صورتی که مقدار آن بزرگ‌تر از ۰,۷ باشد، همبستگی‌های موجود در بین داده‌ها برای تحلیل عاملی مناسب خواهد بود. چون مقدار KMO برابر با ۰,۹۴۷ می‌باشد؛ بنابراین، کفایت تعداد نمونه‌ها برای به‌کاربردن تحلیل عاملی تأیید می‌شود. از طرفی چون سطح معنی‌داری آزمون کرویت بارتلت، کمتر از ۵ درصد است، توانایی عاملی بودن داده‌ها تأیید می‌شود. این امر تأیید می‌کند، تحلیل عاملی برای شناسایی ساختار مناسب می‌باشد.

یک تصمیم مهم در اجرای تحلیل عاملی مربوط به تعداد عوامل قابل استخراج برای چرخش می‌باشد. جهت تعیین این که چند عامل مناسب برای چرخش وجود دارد، از ملاک‌های مختلفی از جمله ملاک کیسر^۳ و آزمون اسکری کتل^۴ استفاده می‌شود. در این پژوهش برای تعیین تعداد عوامل از روش کیسر استفاده شده است. برپایه این ملاک، عواملی که دارای ارزش ویژه^۱ ۱ یا بیشتر می‌باشند، به‌عنوان عوامل قابل استخراج تعیین می‌شوند و عواملی که دارای مقادیر ویژه کمتر از ۱ هستند، عامل‌های می‌باشند که حضور آن‌ها باعث تبیین بیشتر واریانی نمی‌شود و به‌همین دلیل از تحلیل خارج می‌شوند. در جدول (۴) مشاهده می‌شود، ۵ عامل دارای ارزش ویژه بزرگ‌تر از یک و قابل استخراج هستند.

^۱ Kaiser-Myser-Oklin

^۲ Bartlet Test

^۳ Kaiser criterion

^۴ Cattel"s Scree Test

جدول ۴. شاخص‌های آماری با استفاده از روش تحلیل عوامل اصلی

مجموع مجذورات بارهای استخراج شده پس از چرخش			عوامل
درصد تراکمی واریانس	درصد واریانس	ارزش ویژه	
۲۳,۰۸	۲۳,۰۸	۵,۳۴۸	عامل ۱: عوامل مدیریتی
۴۱,۷۴۲	۱۸,۶۶۲	۴,۹۱	عامل ۲: عوامل قانونی و حقوقی
۵۸,۸۸۵	۱۷,۱۴۳	۴,۵۶۸	عامل ۳: عوامل سازمانی و راهبردی
۷۵,۱۹۶	۱۶,۳۱۱	۳,۴۷۲	عامل ۴: عوامل فرهنگی و اجتماعی
۹۱,۳۹۶	۱۶,۲	۳,۱۳۸	عامل ۵: عوامل ساختار بازار

هر چند مقادیر ویژه و درصدهای آن در حالت بعد از چرخش نسبت به حالت اولیه تغییر کرده‌اند؛ اما درصد تجمعی واریانس تبیین شده به وسیله تمام عناصر استخراج شده برابر با حالت اولیه (قبل از چرخش) است. در مجموع می‌توان گفت، این ۵ عامل ۹۱/۳۹۶ درصد از واریانس کل متغیرها را تحت پوشش قرار می‌دهند. با به دست آمدن وضعیت مقادیر ویژه، امکان به دست آمدن ماتریس اجزا فراهم می‌شود. همان گونه که بیان شد، ۴۱ متغیر شناسایی گردید که بعد از بررسی بیشتر، ۱۱ متغیر به نوعی جزئی از سایر متغیرها به شمار می‌رفت، لذا در شمولیت آن متغیر قرار گرفت و در نهایت ۳۰ متغیر معرفی شد. بنابراین ماتریس اجزا در این پژوهش شامل بارهای عاملی هریک از ۳۰ متغیر شناسایی شده در ۵ عامل اصلی (ضرایب همبستگی بین متغیرها در عوامل) است.

جدول ۵. کد بندی و توضیح متغیرهای شناسایی شده اولیه

منبع	شرح	متغیر	کد
Kainth and Wahlstrom R.R. (2021)	ماموریت شرکت بیانگر هدف اصلی و دلیل وجودی آن است. چشم‌انداز، تصویری از آینده مطلوب شرکت را ترسیم می‌کند و راهبردها، برنامه‌ها و اقداماتی هستند که برای دستیابی به اهداف بلندمدت اتخاذ می‌شوند.	ماموریت، چشم‌انداز و راهبردهای شرکت	X1
Chen S. and Shen Z. (2020)	به وضعیتی اشاره دارد که در آن برخی از افراد یا گروه‌ها به اطلاعات بیشتری نسبت به دیگران دسترسی دارند. این عدم تقارن می‌تواند منجر به تصمیم‌گیری‌های نادرست و ناعادلانه شود و بر شفافیت و اعتماد در سازمان تأثیر منفی بگذارد.	عدم تقارن اطلاعاتی	X2
Alavi, S. M., & Jahanfar, S. (2022)	به میزان توجه و احترام شرکت و نهادهای ناظر به حقوق و منافع تمامی ذی‌نفعان، از جمله سهامداران، کارکنان، مشتریان و جامعه اشاره دارد. رعایت حقوق ذی‌نفعان می‌تواند به بهبود روابط و افزایش اعتماد عمومی کمک کند.	رعایت حقوق ذی‌نفعان از طرف شرکت و نهادهای ناظر	X3
Bhaskar L., J. Schroeder and M. Shepardson. (2019)	به نقش و تأثیر اعضای هیئت‌مدیره در شفافیت اطلاعات و کنترل‌های داخلی شرکت اشاره دارد. اعضای هیئت‌مدیره با تصمیمات و تمایلات خود می‌توانند بر کیفیت و کمیت اطلاعات افشا شده و همچنین بر کارایی سیستم‌های کنترل داخلی تأثیر بگذارند.	اثربخشی اعضای هیئت‌مدیره و تمایلات آنان بر افشا اطلاعات و کنترل داخلی	X4
Givkey, A., garkaz, M., safari gerayli, M., & maetoofi, A. (2024)	به میزان تعامل و پاسخگویی مدیران شرکت به نهادهای خارجی مانند نهادهای نظارتی، سازمان‌های دولتی و سایر ذی‌نفعان خارجی اشاره دارد. پاسخگویی مناسب می‌تواند به بهبود شفافیت و اعتماد عمومی کمک کند.	پاسخگویی مدیران سازمان به نهادهای برون‌سازمانی	X5

Aboalfathi, H., Nourollahzadeh, N., Jafari, M., & Khosravipour, N. (2021).	این متغیر به میزان تعاملات مالی و اقتصادی شرکت با سایر کشورها و عضویت در سازمان‌ها و مجامع حرفه‌ای بین‌المللی اشاره دارد. این ارتباطات می‌تواند به بهبود دانش و تجربه شرکت و افزایش فرصت‌های تجاری کمک کند.	ارتباطات مالی و اقتصادی بین‌المللی و عضویت در مجامع حرفه‌ای	X6
Baltaci. Mustafa and Serdar Yilmaz. (2006)	به میزان حفاظت و امنیت اطلاعات حساس شرکت، از جمله اطلاعات مالی و غیرمالی اشاره دارد. حفظ محرمانگی اطلاعات می‌تواند از سوءاستفاده و افشای غیرمجاز جلوگیری کند.	سطح محرمانگی اطلاعات غیرمالی و مالی شرکت	X7
Barniv, R., Myring, M., Westfall, T. (2022)	به میزان وقوع فساد مالی در شرکت اشاره دارد. فساد مالی می‌تواند شامل رشوه‌گیری، اختلاس و سایر فعالیت‌های غیرقانونی باشد که به اعتماد عمومی و عملکرد شرکت آسیب می‌زند.	سطح فساد مالی	X8
Kamyabi, Y., Mohseni Maleki, B., & Javady nia, A. (2021)	به کیفیت و کارایی تیم حسابرسی و حسابداری شرکت اشاره دارد. تیم‌های مستقل و قوی می‌توانند به بهبود شفافیت و دقت گزارش‌های مالی کمک کنند.	تیم حسابرسی و حسابداری مستقل، قوی و کارآمد	X9
Franzel, J. M. (2015)	این متغیر به قوانین و مقررات ملی که شرکت‌ها را ملزم به افشای اطلاعات می‌کنند، اشاره دارد.	قوانین و مقررات حاکمیتی ملی بر افشای اطلاعات اجباری	X10
Johnstone, K., C. Li, and K. H. (2011)	به درخواست‌ها و انتظارات ذی‌نفعان برای شفافیت بیشتر در اطلاعات شرکت اشاره دارد. پاسخگویی به این مطالبات می‌تواند به بهبود روابط و افزایش اعتماد عمومی کمک کند.	مطالبه شفافیت ذی‌نفعان	X11
McCallen, J., R. Schmardebeck, J. Shipman, and R. Whited. (2020)	به میزان ریسک‌های مرتبط با بازار که شرکت با آن‌ها مواجه است، اشاره دارد. این ریسک‌ها می‌توانند شامل نوسانات قیمت، تغییرات در تقاضا و عرضه و سایر عوامل بازار باشند.	ریسک بازار	X12
Btindag, J., Bernardi, C. and Guthrie, J., Torre, M. (2017)	به ویژگی‌ها و عملکرد کمیته‌های نظارتی و حسابرسی شرکت اشاره دارد.	خصوصیات کمیته‌های نظارتی و حسابرسی	X13
Makonchi, R., M. (2017)	به میزان رقابت و نوع بازاری که شرکت در آن فعالیت می‌کند، اشاره دارد. رقابت‌پذیری بالا می‌تواند به بهبود عملکرد و نوآوری شرکت کمک کند.	سطح رقابت‌پذیری و نوع بازار	X14
Newton, N. J., J. S. Persellin, D. Wang, and M. S. Wilkins. (2016)	به فرهنگ سازمانی و تصمیمات مدیریتی شرکت اشاره دارد. فرهنگ سازمانی مثبت و اراده مدیریتی قوی می‌تواند به بهبود عملکرد و رضایت کارکنان کمک کند.	فرهنگ حاکم سازمانی و اراده مدیریتی	X15
Anderson, A, Herring, P. And Pawlicki, A. (2012)	به سطح تحصیلات و مهارت‌های تخصصی مدیران و کارشناسان شرکت اشاره دارد. تحصیلات و مهارت‌های بالا می‌تواند به بهبود عملکرد و کارایی شرکت کمک کند.	تحصیلات آکادمی و مهارت‌های تخصصی مدیران و کارشناسان	X16
Nwaogwugwu, C. C. (2020)	به میزان آموزش‌های مرتبط با استانداردها و ابعاد گزارشگری یکپارچه و کنترل داخلی اشاره دارد.	آموزش استانداردها و ابعاد گزارشگری یکپارچه و کنترل داخلی	X17
Nelson, M., J. Elliott, and R. Tarpley. (2002)	به کیفیت سیستم حسابداری شرکت اشاره دارد. سیستم حسابداری مناسب می‌تواند به بهبود دقت و شفافیت گزارش‌های مالی کمک کند.	طراحی و حفظ سیستم حسابداری مناسب	X18

Pistoni, A., Songini, L., و Bavagnoli, F. (2018)	به قدرت نهادهای ناظر در پاسخگو کردن مدیران و شرکت‌ها اشاره دارد. نهادهای ناظر قوی می‌توانند به بهبود شفافیت و اعتماد عمومی کمک کنند.	توانایی نهاد ناظر در پاسخگو کردن مدیران و شرکت‌ها	X19
Lennox, C., Z. Wang, and X. Wu. (2018)	این متغیر به فرآیندهای کنترل اطلاعات افشایی شرکت اشاره دارد. فرآیندهای مناسب می‌تواند به بهبود شفافیت و دقت گزارش‌های مالی کمک کند.	طراحی و پیاده سازی فرآیندهای کنترل افشایی	X20
Mousavi Motahar, S. S., Rahmani, A., & Amiri, H. (2022)	به تأثیر دخالت‌های دولتی بر بازار و قیمت‌گذاری اشاره دارد. دخالت‌های دولتی می‌تواند به تغییرات در عرضه و تقاضا و نوسانات قیمت منجر شود.	دخالت دولت در بازارها و قیمت گذاری دستوری	X21
Olibe, K., Strawser, R., Strawser, W. (2022)	به میزان رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای توسط مدیران و کارکنان شرکت اشاره دارد. رعایت اخلاق حرفه‌ای می‌تواند به بهبود اعتماد عمومی و عملکرد شرکت کمک کند.	اخلاق حرفه‌ای و تعهد به اصول آن	X22
Firth, M., P. L. L. Mo, and R. M. K. Wong. (2012)	این متغیر به بررسی کارایی کنترل‌های افشایی شرکت اشاره دارد. ارزیابی مناسب می‌تواند به بهبود شفافیت و دقت گزارش‌های مالی کمک کند.	ارزیابی اثربخشی کنترل‌های افشا	X23
Rezaei, H., Devani, Gh. (2016)	به نگرش مدیران به افشای اطلاعات الزامی و داوطلبانه مالی و غیرمالی اشاره دارد. رویکرد مثبت می‌تواند به بهبود شفافیت و اعتماد عمومی کمک کند.	رویکرد مدیران نسبت به افشا اطلاعات الزامی و داوطلبانه مالی و غیرمالی	X24
Nagy, A. (2010)	به دستورالعمل‌ها و فرآیندهای کاری شرکت اشاره دارد. رویه‌ها و فرآیندهای مشخص می‌تواند به بهبود کارایی و دقت عملکرد شرکت کمک کند.	رویه‌ها و فرآیندهای کاری مشخص	X25
Puhani, P. A. (2012)	این متغیر به میزان تعهد شرکت به مسئولیت‌های اجتماعی اشاره دارد. تعهد به مسئولیت‌های اجتماعی می‌تواند به بهبود روابط با جامعه و افزایش اعتماد عمومی کمک کند.	تعهد و مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت	X26
Eridil, J. C., Berg, N. (2019)	به سطح درآمد و سودآوری شرکت اشاره دارد. درآمد و سودآوری بالا می‌تواند به بهبود عملکرد و رشد شرکت کمک کند.	میزان درآمد و سودآوری شرکت	X27
Wong, T. J. (2016)	به اندازه شرکت و تمرکز در تصمیم‌گیری‌ها اشاره دارد. شرکت‌های بزرگ‌تر ممکن است نیاز به ساختارهای مدیریتی پیچیده‌تری داشته باشند.	اندازه شرکت و سطح تمرکز در تصمیم‌گیری	X28
Li, C., L. Sun, and M. Ettredge. (2010)	این متغیر به میزان پذیرش استانداردهای بین‌المللی توسط شرکت اشاره دارد. پذیرش استانداردهای بین‌المللی می‌تواند به بهبود شفافیت و دقت گزارش‌های مالی کمک کند.	پذیرش استانداردهای کنوانسیون‌ها، و پیشنهادهای بین‌المللی گزارشگری مالی	X29
Doyle, J., Ge, W., and McVay, S. (2007)	این متغیر به فرآیند خصوصی‌سازی مالکیت شرکت اشاره دارد. خصوصی‌سازی می‌تواند به بهبود کارایی و عملکرد شرکت کمک کند.	خصوصی‌سازی مالکیت.	X30

از آنجایی که تفسیر این بارهای عاملی بدون چرخش به آسانی ممکن نیست، با چرخش عوامل تفسیر بهتری از آن می‌توان ارائه داد. جدول (۶) ماتریس چرخیده شده اجزا را به روش واریماکس^۱ نشان می‌دهد. روش واریماکس، رایج‌ترین روش چرخش غیر مورب در تحلیل عاملی است. هدف این چرخش، رسیدن به ساختار ساده با غیر مورب نگاه داشتن محورهای عاملی می‌باشد. این روش پیچیدگی شاخص‌ها از طریق بزرگ‌ترسازی ضریب‌های بزرگ و کوچک‌ترسازی ضریب‌های کوچک در داخل هر شاخص به کمترین حد می‌رساند.

جدول ۶. بار عاملی بعد از چرخش واریماکس

متغیر	عامل ۱	عامل ۲	عامل ۳	عامل ۴	عامل ۵	متغیر	عامل ۱	عامل ۲	عامل ۳	عامل ۴	عامل ۵
X ₁					۰,۴۸۷	X ₁₆			۰,۴۸۷		
X ₂						X ₁₇				۰,۴۳۱	
X ₃					۰,۵۷	X ₁₈			۰,۴۲۲		
X ₄				۰,۷۵		X ₁₉					۰,۷۴۳
X ₅					۰,۶۸۸	X ₂₀					۰,۵۱
X ₆						X ₂₁					۰,۴۱۶
X ₇						X ₂₂			۰,۳۹۷		
X ₈					۰,۳۰۷	X ₂₃				۰,۴	
X ₉					۰,۶۱	X ₂₄					۰,۸
X ₁₀				۰,۴۱۱		X ₂₅					۰,۸۹۵
X ₁₁					۰,۶۱	X ₂₆			۰,۶		
X ₁₂				۰,۶۱۱		X ₂₇			۰,۴۲		
X ₁₃				۰,۵۵۸		X ₂₈					۰,۵۷۴
X ₁₄				۰,۷۸۹		X ₂₉			۰,۷۳		
X ₁₅						X ₃₀					۰,۹۰۸

با مشخص شدن بار عاملی متغیرها بعد از چرخش، می‌توان نسبت به تعیین عوامل و متغیرهای تعیین‌کننده آن و میزان همبستگی متغیرهای هریک از عوامل (بار عاملی) اقدام کرد. در جدول (۶) با تفکیک عوامل، میزان همبستگی متغیرها نشان داده شده است.

^۱ varimax

جدول ۷. عوامل تعیین‌کننده و بارعاملی متغیرها

شماره عامل	نام عامل	کد متغیر	متغیرهای تعیین‌کننده عامل (گویه‌ها)	بار عاملی
۱	عوامل مدیریتی	X15	فرهنگ حاکم سازمانی و اراده مدیریتی	۰,۹۰۸
		X9	تیم حسابرسی و حسابداری مستقل؛ قوی و کارآمد	۰,۸
		X4	اثربخشی اعضای هیئت مدیره و تمایلات آنان بر افشا اطلاعات و کنترل داخلی	۰,۷۴۳
		X20	طراحی و پیاده سازی فرآیندهای کنترل افزایشی	۰,۶۸۸
		X24	رویکرد مدیران نسبت به افشا اطلاعات الزامی و داوطلبانه مالی و غیرمالی	۰,۶۱
		X18	طراحی و حفظ سیستم حسابداری مناسب	۰,۵۷
		X5	پاسخگویی مدیران سازمان به نهادهای برون سازمانی	۰,۵۱
		X16	تحصیلات آکادمی و مهارت‌های تخصصی مدیران و کارشناسان	۰,۴۸۷
		X6	ارتباطات مالی و اقتصادی بین المللی و عضویت در مجامع حرفه ای	۰,۴۱۶
		X23	ارزیابی اثربخشی کنترل‌های افشا	۰,۳۰۷
۲	عوامل قانونی و حقوقی	X10	قوانین و مقررات حاکمیتی ملی بر افشای اطلاعات اجباری	۰,۸۹۵
		X29	پذیرش استانداردهای کنوانسیون‌ها، و پیشنهادهای بین‌المللی گزارشگری مالی	۰,۷۸۹
		X19	توانایی نهاد ناظر در پاسخگو کردن مدیران و شرکت‌ها	۰,۷۵
		X2	عدم تقارن اطلاعاتی	۰,۶۹۳
۳	عوامل سازمانی و راهبردی	X27	میزان درآمد و سودآوری شرکت	۰,۶۱۱
		X13	خصوصیات کمیته‌های نظارتی و حسابرسی	۰,۵۷۴
		X28	اندازه شرکت و سطح تمرکز در تصمیم‌گیری	۰,۵۵۸
		X1	ماموریت، چشم‌انداز و راهبردهای شرکت	۰,۴۸۷
		X25	رویه‌ها و فرآیندهای کاری مشخص	۰,۴۱۱
		X7	سطح محرمانگی اطلاعات غیرمالی و مالی شرکت	۰,۳۹۷
		X26	تعهد و مسئولیت پذیری اجتماعی شرکت	۰,۶۱
۴	عوامل فرهنگی و اجتماعی	X11	مطالبه شفافیت ذی‌نفعان	۰,۶
		X22	اخلاق حرفه‌ای و تعهد به اصول آن	۰,۴۹۸
		X17	آموزش استانداردها و ابعاد گزارشگری یکپارچه و کنترل داخلی	۰,۴۳۱
		X3	رعایت حقوق ذی‌نفعان از طرف شرکت و نهادهای ناظر	۰,۴۲۲
		X8	سطح فساد مالی	۰,۴
		X21	دخالت دولت در بازارها و قیمت گذاری دستوری	۰,۷۶۵
۵	عوامل ساختار بازار	X14	سطح رقابت پذیری و نوع بازار	۰,۷۳
		X30	خصوصی سازی مالکیت	۰,۵
		X12	ریسک بازار	۰,۴۲

۵. بحث و نتیجه‌گیری

گزارشگری مالی قابل‌اتکا نقش قابل‌توجهی در کاهش ریسک اطلاعاتی و مخاطره سهامداران و سرمایه‌گذاران دارد. اهمیت این موضوع به‌گونه‌ای است که بر تصمیمات استفاده‌کنندگان تأثیرگذار است. گزارشگر یکپارچه اساس گزارشگری شرکت‌ها را تغییر می‌دهد، اما این تغییر بدون توجه به چارچوب‌های موجود گزارشگری رخ نمیدهد. همچنین این نوع گزارشگری ضمن نشان دادن نگرانی‌های مربوط به پیچیدگی و غیراصولی بودن گزارش‌های موجود، به ایجاد چارچوبی مقبول برای گزارشگری محیطی، اجتماعی و راهبردی کمک می‌کند، از طرف دیگر نخستین هدف سیستم کنترل داخلی سازمان، ارائه اطمینان معقول به مدیریت اجرایی است که هدف‌های مشخص‌شده برای عملیات و برنامه‌ها دستیافتنی‌اند. حسابرسان داخلی به دنبال این هستند که ناکارآمدی‌های عملیاتی و طراحی کنترل‌ها را ارزیابی کنند و حدود و میزانی را تعیین نمایند که مدیران می‌توانند اطمینانی معقول از دستیابی به هدف‌های سازمان داشته باشند.

برای دستیابی به اکثر اهداف مهم، به‌کارگیری کنترل‌های داخلی گریزناپذیر است. به همین جهت، تقاضا برای سیستم بهتر و برتر کنترل داخلی و گزارش عملکرد آن‌ها دائماً رو به افزایش است. با دقت نظر بیشتر، می‌توان دریافت که کنترل داخلی ابزاری مفید برای حل بسیاری از مشکلات بالقوه است. هدف از انجام این پژوهش شناسایی و تدوین عوامل موثر بر کیفیت این نوع از گزارشگری برای شرکت‌های فعال در بورس اوراق بهادار تهران باتوجه به اهمیت و جایگاه گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی بر تصمیم‌گیری ذی‌نفعان بود. در این پژوهش، ۳۰ متغیر به‌عنوان عوامل موثر بر کیفیت گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی شرکت‌های بورسی شناسایی شد. پس از به‌کار بردن تحلیل عاملی، برای تعیین تعداد عوامل از روش کیسر استفاده شد. برپایه این ملاک، پنج عامل دارای ارزش ویژه بالای ۱ شناسایی و به‌عنوان قابل استخراج تعیین شد (۱. عوامل مدیریتی، ۲. عوامل قانونی و حقوقی، ۳. عوامل سازمانی و راهبردی، ۴. عوامل فرهنگی و اجتماعی و ۵. عوامل ساختار بازار) با توجه به شاخص‌های آماری و با استفاده از روش تحلیل عوامل اصلی، این پنج عامل در مجموع ۹۱,۳۹۶ درصد از واریانس کل متغیرها را توانستند تبیین کنند. بعد از انجام چرخش واریماکس، مشخص شد هر کدام از ۵ عامل اصلی با کدام متغیرها همبستگی بیشتری را نشان می‌دهند.

سپس با توجه به محتوای عوامل و در نظر گرفتن چارچوب نظری و پیشینه پژوهش، عوامل اصلی نام‌گذاری شدند. عوامل مدیریتی با مجموع بار عاملی ۰,۳۹؛ عوامل قانونی و حقوقی با مجموع بار عاملی ۰,۱۲۷؛ عوامل سازمانی و راهبردی با مجموع بار عاملی ۰,۳۸؛ عوامل فرهنگی و اجتماعی با مجموع بار عاملی ۰,۲۹۶ و عوامل مربوط به ساختار بازار با مجموع بار عاملی ۰,۴۱۵ به ترتیب مهم‌ترین عوامل موثر بر کیفیت گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی شرکت‌های بورسی تعیین شدند.

عوامل مدیریتی: این عامل ۱۰ متغیر (شامل: فرهنگ حاکم سازمانی و اراده مدیریتی، تیم حسابرسی و حسابداری مستقل، قوی و کارآمد، اثربخشی اعضای هیئت مدیره و تمایلات آنان بر افشا اطلاعات و کنترل داخلی، طراحی و پیاده‌سازی فرآیندهای کنترل افشایی، رویکرد مدیران نسبت به افشا اطلاعات الزامی و داوطلبانه مالی و غیرمالی، طراحی و حفظ سیستم حسابداری مناسب، پاسخگویی مدیران سازمان به نهادهای برون سازمانی، تحصیلات آکادمی و مهارت‌های تخصصی مدیران و کارشناسان، ارتباطات مالی و اقتصادی بین المللی و عضویت در مجامع حرفه‌ای و ارزیابی اثربخشی کنترل‌های افشا) با مجموع بار عاملی ۰,۳۹۶ دارد که ۲۳,۰۸ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کند. مهم‌ترین متغیر این عامل، فرهنگ حاکم سازمانی و اراده مدیریتی با بار عاملی ۰,۹۰۸ است. نتایج این عامل با مطالعات و یافته‌های پژوهشی ذیل تناسب دارد: وانگ و وو^۱ (۲۰۱۸)، لی^۲ و همکاران (۲۰۱۰)، وونگ^۳ (۲۰۱۶)، ناگی^۴ (۲۰۱۰)، نیوتن^۵ و همکاران (۲۰۱۶)، دوپل و مک وی^۶ (۲۰۰۷).

عوامل قانونی و حقوقی: این عامل ۴ متغیر (شامل: قوانین و مقررات حاکمیتی ملی بر افشای اطلاعات اجباری، پذیرش استانداردهای کنوانسیون‌ها، و پیشنهادهای بین‌المللی گزارشگری مالی، توانایی نهاد ناظر در پاسخگو کردن مدیران و شرکت‌ها و عدم تقارن اطلاعاتی) با مجموع بار عاملی ۳,۱۲۷ دارد که ۱۸,۶۶۲ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کند. مهم‌ترین متغیر این عامل، قوانین و مقررات حاکمیتی ملی بر افشای اطلاعات اجباری با بار عاملی ۰,۸۹۵ است. نتایج این عامل با مطالعات و یافته‌های پژوهشی ذیل تناسب دارد: چن و شن^۷ (۲۰۲۲)، پوهانی^۸ (۲۰۱۲)، نلسون، الیوت و تارپلی^۹ (۲۰۰۲)، فرث^{۱۰} و همکاران (۲۰۱۰)، لنوکس، وانگ و وو^{۱۱} (۲۰۱۸).

عوامل سازمانی و راهبردی: این عامل ۶ متغیر (شامل: میزان درآمد و سودآوری شرکت، خصوصیات کمیته‌های نظارتی و حسابرسی، اندازه شرکت و سطح تمرکز در تصمیم‌گیری، ماموریت، چشم‌انداز و راهبردهای شرکت، رویه‌ها و فرآیندهای کاری مشخص، و سطح محرمانگی اطلاعات غیرمالی و مالی شرکت) با مجموع بار عاملی ۳,۰۳۸ دارد که ۱۷,۱۴۳ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کند. مهم‌ترین متغیر این عامل، میزان درآمد و سودآوری شرکت با بار عاملی ۰,۶۱ است. نتایج این عامل با مطالعات و یافته‌های پژوهشی ذیل تناسب دارد: مک کالن، اشماردبک،

¹ Wang and Wu

² Li

³ Wong

⁴ Nagy

⁵ Newton

⁶ Doyle and McVay

⁷ Chen and Shen

⁸ Puhani

⁹ Nelson, Elliott and Tarpley

¹⁰ Firth

¹¹ Lennox, Wang and Wu

شیپمن و وایتند^۱ (۲۰۲۰)، دیلویت^۲ (۲۰۱۶)، مارون^۳ (۲۰۱۹)، بارنیو^۴ و همکاران (۲۰۲۲) و بالتچی و ییلماز^۵ (۲۰۰۶).

عوامل فرهنگی و اجتماعی: این عامل ۶ متغیر (شامل: تعهد و مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت‌ها، مطالبه شفافیت ذی‌نفعان، اخلاق حرفه‌ای و تعهد به اصول آن، آموزش استانداردها و ابعاد گزارشگری یکپارچه و کنترل داخلی، رعایت حقوق ذی‌نفعان از طرف شرکت و نهادهای ناظر و سطح فساد مالی) با مجموع بار عاملی ۲,۹۶۲ دارد که ۱۶,۳۱۱ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کند. مهم‌ترین متغیر این عامل، تعهد و مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت با بارعاملی ۰.۶۱ است. نتایج این عامل با مطالعات و یافته‌های پژوهشی ذیل تناسب دارد: باسکار، شرودر و شپردسون^۶ (۲۰۱۹)، فرانزل^۷ (۲۰۱۵)، پیستونی، سونگینی و باوگنولی^۸ (۲۰۱۸).

عوامل ساختار بازار: این عامل ۴ متغیر (شامل: دخالت دولت در بازارها و قیمت‌گذاری دستوری، سطح رقابت‌پذیری و نوع بازار، خصوصی سازی مالکیت و ریسک بازار) با مجموع بار عاملی ۲,۴۱۵ دارد که ۱۶,۲ درصد از واریانس کل را تبیین می‌کند. مهم‌ترین متغیر این عامل، دخالت دولت در بازارها و قیمت‌گذاری دستوری با بارعاملی ۰,۷۶۵ است. نتایج این عامل با مطالعات و یافته‌های پژوهشی ذیل تناسب دارد: امانوئل^۹ (۲۰۱۹)، جانستون و روپلی^{۱۰} (۲۰۱۰)، مانکوچی^{۱۱} (۲۰۱۷).

چنانچه نتایج نشان داد کیفیت گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل‌های داخلی نیازمند وجود دیدگاهی جامع، کل‌نگر و هدفمند و بررسی عوامل و متغیرهای متعدد و متنوعی است. باتوجه به آنکه تاکنون در مورد شرکت‌های بورسی تحقیق جامع در مورد عوامل موثر بر کیفیت گزارشگری یکپارچه و کنترل داخلی صورت نگرفته بود امیدواریم این پژوهش بتواند این خلا را جبران و به‌عنوان راهنمایی در اختیار مسئولان، مدیران، تصمیم‌گیران، ذی‌نفعان و سایر استفاده‌کنندگان قرارگیرد.

سپاسگزاری

از کلیه افرادی که ما را در انجام این پژوهش یاری نمودند تشکر می‌نماییم. در این پژوهش از سازمان، نهاد یا شخصی کمک مالی دریافت نشده است.

¹ McCallen, Schmardebeck, Shipman, and Whited

² Deloitte

³ Maroun

⁴ Barniv

⁵ Baltaci and Yilmaz

⁶ Bhaskar, Schroeder, and Shepardson

⁷ Franzel

⁸ Pistoni, Songini and Bavagnoli

⁹ Emmanuel

¹⁰ Johnstone and Rupley

¹¹ Mankoochi

References

- Aboalfathi, H., Nourollahzadeh, N., Jafari, M., & Khosravipour, N. (2021). Economic Implications of Integrated Reporting Quality considering the Role of Corporate Characteristics. *Empirical Research in Accounting*, 11(2), 235-262. (in Persian)
- Alavi, S. M., & Jahanfar, S. (2022). The Role of financial reporting in fixing investment opportunities uncertainty. *Applied Research in Financial Reporting*, 10(2), 233-257. (in Persian)
- Anderson, A., Herring, P. And Pawlicki, A. (2012). EBR: The Next Step. *Journal of Accountancy*, 4(2), 49-73.
- Baltaci. Mustafa and Serdar Yilmaz. (2006). keeping an Eye on Sub-national Governments: Internal Control and Audit at Local Levels, World Bank Institute, Washington.D.C, 1-35.
- Barniv, R., Myring, M., Westfall, T. (2022). Does IFRS experience improve analyst performance? , *International Accounting, Auditing and Taxation*, 46(1), 1-20.
- Bhaskar, L., J. Schroeder, and M. Shepardson. (2019). Integration of internal control and financial statement audits: Are two audits better than one? , *The Accounting Review*, 94 (2), 53-81.
- Btindag, J., Bernardi, C. and Guthrie, J., Torre, M. (2017). Barriers to implementing the International Integrated Reporting Framework: a contemporary academic perspective. *Meditari Account.* 25 (4), 461-480.
- Chen, S. And Shen, Z. (2020). An Effective Enterprise Earnings Management Detection Model for Capital Market Development, *Journal of Economics, Management and Trade*, 26(4), 77-91.
- Doyle, J., Ge, W., and McVay, S. (2007), Determinants of Weaknesses in Internal Control over Financial Reporting *Accounting and Economics*, 44(1), 193-223.
- Eridil, J. C., Berg, N. (2019). Determinants of traditional sustainability reporting versus integrated reporting. An institutionalism approach. *Bus. Strateg. Environ.* 21 (5), 299-316.
- Firth, M., P. L. L. Mo, and R. M. K. Wong. (2012). Auditors' organizational form, legal liability, and reporting conservatism: Evidence from China. *Contemporary Accounting Research*, 29 (1), 57-93.
- Franzel, J. M. (2015). Current issues, trends, and open questions in audits of internal control over financial reporting. Speech given at the American Accounting Association Annual Meeting, Chicago.
- Givkey, A., garkaz, M., safari gerayli, M., & maetoofti, A. (2024). Develop an integrated reporting model. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 13(50), 153-167.

- Johnstone, K., C. Li, and K. H. (2011). Changes in corporate governance associated with the revelation of internal control material weaknesses and their subsequent remediation. *Contemporary Accounting Research*, 28 (1), 331–383.
- Kainth, A., and Wahlstrom, R.R. (2021). Do IFRS Promote Transparency? Evidence from the Bankruptcy Prediction of Privately Held Swedish and Norwegian Companies. *Journal of Risk and Financial Management*, 14(123), 1-15.
- Kamyabi, Y., Mohseni Maleki, B., & Javady nia, A. (2021). The Impacts of Non-Financial Information and Integrated Reporting Information on Decision-Making: Investment Behavior with an Empirical Approach. *Journal of Asset Management and Financing*, 9(2), 99-124. (*in Persian*)
- Lennox, C., Z. Wang, and X. Wu. (2018). Earnings management, audit adjustments, and the financing of corporate acquisitions: Evidence from China. *Journal of Accounting and Economics*, 65 (1): 21–40.
- Li, C., L. Sun, and M. Ettredge. (2010). Financial executive qualifications, financial executive turnover, and adverse SOX 404 opinions. *Journal of Accounting and Economics*, 50 (1), 93–110
- Makonchi, R., M. (2017). Determinants of sustainability reporting: a review of results, trends, theory, and opportunities in an expanding field of research. *J. Cleaner Prod.* 59 (Suppl C), 5–21.
- McCallen, J., R. Schmardebeck, J. Shipman, and R. Whited. (2020). Have the effects of SOX Section 404(b) compliance changed over time? Working Paper, University of Georgia.
- Mousavi Motahar, S. S., Rahmani, A., & Amiri, H. (2022). The effect of applying international financial reporting standards on the financial performance measure of companies in Iran. *Financial Management Perspective*, 12(40), 69-96. (*in Persian*)
- Nagy, A. (2010). Section 404 compliance and financial reporting quality. *Accounting Horizons*, 24 (3), 441–454.
- Nelson, M., J. Elliott, and R. Tarpley. (2002). Evidence from auditors about managers' and auditors' earnings management decisions. *The Accounting Review*, 77 (s-1), 175–202.
- Newton, N. J., J. S. Persellin, D. Wang, and M. S. Wilkins. (2016). Internal control opinion shopping and audit market competition. *Accounting Review*, 91 (2), 603–623
- Nwaogwugwu, C. C. (2020). Effects of IFRS Adoption on the Financial Performance and Value of Listed Banks in Nigeria. *Journal of Finance and Accounting*, 8(4), 172-181.

- Olibe, K., Strawser, R., Strawser, W. (2022). The information content of earnings for UK firms disclosing under UK GAAP. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 46(100449), 1-17.
- Pistoni, A., Songini, L., و Bavagnoli, F. (2018). Integrated reporting quality: An empirical analysis. *Corporate Social, Responsibility and Environmental Management*. 25(1), 34-56.
- Puhani, P. A. (2012). The treatment effect, the cross difference, and the interaction term in nonlinear “difference-in-differences” models. *Economics Letters*, 115 (1): 85–87.
- Rezaei, H., Devani, Gh. (2016). Sustainability of business performance, compliance with accounting regulations and integrated reporting, Tehran, Kyomarth Publications. (in Persian)
- Rowbottom, N. and J. Locke. (2019). the Emergence of IR. *Accounting and Business Research*, 46 (1):83-115.
- Setayech, M. H., & Mehtari, Z. (2022). Identification of Integrated Reporting Parts and Components Emphasizing the Confirmatory Factor Analysis Approach. *Applied, Research in Financial Reporting*, 10(2), 171-203. (in Persian)
- Skaife, H. A., D. Veenman, and D. Wangerin, (2013), Internal Control over Financial Reporting and Managerial Rent Extraction: Evidence from the Profitability of Insider Trading, *Journal of Accounting and Economics* 55 (1), 91–110.
- Wong, T. J. (2016). Corporate governance research on listed firms in China: Institutions, governance and accountability. *Foundations and Trends in Accounting*, 9 (4), 259–326.

استناد

امیدی، نبی و مفتاحی، هادی (۱۴۰۳). عوامل موثر بر کیفیت گزارشگری یکپارچه مالی و کنترل داخلی شرکت‌های فعال در بورس اوراق بهادار تهران. *چشم‌انداز مدیریت مالی*، ۱۴(۴۷)، ۳۵-۵۸.

Citation

Omidi, Nabi & Meftahi, Hadi (2024). Factors affecting the quality of integrated financial reporting and internal control of active companies in Tehran Stock Exchange. *Journal of Financial Management Perspective*, 14(47) 35 - 58. (in Persian)
